

temal ei enne ega nüüd mingi sugust wiha meelt Hansu wasta olla, ehk lül lahke kingituse põhjamine temal esioisalt fanget walu teinud ja palju pisaraid filma toonud. Põllu-  
pap kirjutas kaa pikemalt, kuda ta Hansu lahioistmise rahaga  
Elsete Wareffe talu ostnud, kust mõne aasta pärast kui  
hind saab aratatsutud kauniit tulu wõib loota, ehk lül enne  
weel palju muret, tööd ja waewa saab olema, kui nurja  
länud taluohi parema joonele lähäb, nenda et perremehete  
rõõmu hakkab tegema.

Jumal oli esimesel suwel õnnelikud ismad annud, mis  
läbi sulwiiti palju paremat woodu andis, kui ükski lahjast  
põllust tohtis loota. Pojaste põhku sai rohkeste, niisamati  
kaa wiljateri niipalju, kui majapidamine tarwitab. Wifati  
sobitises pööjaste ja mäntaste wahelt rohkesti solm talwe foot-  
mat heinu kofku, mis halsalt kuhja pandi: Einad oliwad  
iseäranis heast kaswanud, kust perremehete huik raha kotti  
kaswis. Pikal lumeta sügisel oli wõimalik iul heinamaad  
pühastada, kust hagu küllalt sai, et kõigel talwel ohjuküti  
muret ei talnud. Mäntad pondi hunnikusse mabanema, kust  
neid mõne aasta pärast põllule taheti wedada, nõnda kui  
nende asemel kewade heinaseemnega täis külwata. Sai-  
wad aega mõõda kõid heinamaad sedawiisi roogitud, siis ei  
wõinud hiljemine perremehete heinte puudust ial enam tulla.  
Ühe osa paljaks actud metsamaad lastis perremes sügise  
üleskända ja leht puuie seemet sinna peale külwata, mis  
omal ajal metsa wõisid anda. Nõnda saiwad juba esimesel  
suwel kõid aejad joonele seatud, et igalpool alus ees leiti,  
mis peale tulew majapidamine ennast pidi toetama. Põllu-  
papil oli nõu tulewal aastal Wareffe taluõse elama minna  
ja Ulewainu kofta noorema poja kätte anda, kes aasta  
pärast naist tabtis kosida. Tulewal sügisel wõis uus elu-  
maja juba nii kaugel olla et talwest sõse sündis astuda.

Wareffe talu põldude wahel seisis üks külite rabaõod;  
perremehel iduõis nõu nimetatut maatikilest aega mõõda  
kraawide leikamise läbi tahedaks kuivatada ja siis kas heina  
ehk põllumaaks tarwitada. Kofta ligemalt läbi kaisudes

leidis tema õhukele murupiinna ja sammalde alt rohkesti  
kuue jala sügawusel musta rabamulda; se kogewata leidus  
oli tema melest kui oleks ta korraga oma frundi pealt raha-  
hauku leidnud. Nüüd läks ettewõetud kraawi leikamise nõu  
sedamaid tuulde, sest kui seda rabamulda aast aastalt nii palju  
kui jõud ial ulatas, wälja kaewati, hunnikusse pandi ja talwel  
põllu peale weeti liiwase ja kruusise kohtade peale, seal  
põllu põrmuga kändes kofku segati, siis oli lootust kõige  
paremat wiljamaad saada, mis hiljemine tehtud kulutust  
rohke rentitega wõiks kätte tasuda. Tema oli mõne aasta  
eest oma filmaga näinud, kuda üks iul selget liiwamaad,  
kus enne midagi ei kaswanud, ei mitte pikemat robutaine-  
kest peal nähtud, rabaõo mulloga wäga heaks põlluks ümber-  
moondati. — Endistest wõjudest pihupaljaks tehtud metsa-  
maadest lastis Mikkel nii palju üleskända kui põldude lai-  
damiseks parajalt tarwis läks, sest et temal nõu ei olnud  
metsamaade pruukimist käftle wõtta, üks pruuk, mis inas  
paigas enam tööd perremehete sigitab, aga ial tehtud tööd  
ja waewa kätte ei tule tasuma, kõige wähemalt seal kas  
metsamaad pihupesa sarnatiks lagedaks olid tehtud. „Kui  
neid päiwi,“ ütles Mikkel — „mis iga aastane metsamaade  
harimine arakulutab, oma laiemaks wenitatud päris põldude  
kasuks tarwitan, siis annawad nemad mulle wiis- ja kuus  
korda suuremat tulu, kui metsa maad, pealegi iduõie teine  
kaju sest, kui neid metsa kaswatamise tarwis pruugin.“ —

Wana perenaine õhtas lül lagedast ja kulutas mõne  
filma pisara, kui mees tema keetu kaitmata rubla rubla  
järel ostetud uue kofta parandamiseks wälja andis, ütles  
kaa mõnekorra Elsete: Kui isa sedawiisi pikemalt oma raha  
kopikaid wette wiskab, lül siis saab näha et aeg enam  
kaugel ei ole, kus kerjaja leppi kätte wõtame ja majast  
wälja astume. Aga Els oli üks terase waimuga osaw  
tütarlaps, kes kõigest aru saai, mis temale seletati, sellepärast  
ei wõtnud ta ial ema kartusest osa, waid püüdis eidekest  
lahkelt igal wiisil trööstida ja tema kartust lahendada.  
Eiõski oleks kõid tema troost nurja länud, kui mitte ema